

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 10.
(OR. en)

8887/22

Intézményközi referenciaszám:
2022/0139(NLE)

AVIATION 83
RELEX 614
ASIE 22

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. május 6.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 194 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének tagállamai, valamint az Európai Unió és tagállamai közötti átfogó légiközlekedési megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 194 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 194 final

Brüsszel, 2022.5.6.
COM(2022) 194 final

2022/0139 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének tagállamai, valamint az Európai Unió és tagállamai közötti átfogó légiközlekedési megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (a továbbiakban: ASEAN) tagállamai, valamint az Európai Unió és tagállamai közötti átfogó légiközlekedési megállapodásra (EU-ASEAN CATA) irányuló tárgyalásokat a Bizottság a 2016. június 7-i és a 2020. május 26-i tanácsi határozat felhatalmazása alapján folytatta le.

Az Unió és az ASEAN-tagállamok közötti légi járatok üzemeltetése jelenleg a tagállamok és az egyes ASEAN-tagállamok közötti kétoldalú megállapodások alapján történik.

*Európai légi közlekedési stratégiájában*¹ a Bizottság kiemelte, hogy „ambiciózus légi közlekedési külpolitika elfogadásával, átfogó légi közlekedési megállapodások révén, a növekvő piacokra való egyértelmű összpontosítással az EU hozzájárulhat ahhoz, hogy az európai légi közlekedés könnyebben megvesse lábát a fontos tengerentúli piacokon és ott bővüljenek beruházási lehetőségei, növelve Európa nemzetközi összekapcsoltságának szintjét, valamint tisztességes, átlátható piaci feltételeket biztosítva az európai légitársaságok számára”. Ezen előnyök kiaknázása érdekében a Bizottság azt ajánlotta a Tanácsnak, hogy engedélyezze átfogó uniós szintű légiközlekedési megállapodásokra irányuló tárgyalások megkezdését számos országgal és régióval, többek között az ASEAN-nal. Jelen megállapodás célkitűzései a következők:

- tisztességes piaci verseny, megkülönböztetésmentesség, átláthatóság és egyenlő feltételek biztosítása a gazdasági szereplők számára,
- fokozatos piacnyitás az útvonalakhoz és a kapacitáshoz való hozzáférés tekintetében,
- az összeköttetés javítása, ezáltal előnyök biztosítása a fogyasztók és a gazdaság számára.

A tárgyaló felek 2021. június 2-án megállapodásra jutottak az EU-ASEAN átfogó légiközlekedési megállapodás szövegtervezetéről. A megállapodás akkor lép hatályba, amikor valamennyi ASEAN-tagállam, valamennyi uniós tagállam és az Unió befejezte megerősítési vagy jóváhagyási eljárásait. A megállapodás azonban az Unió és tagállamai, valamint Malajzia kivételével valamennyi ASEAN-tagállam tekintetében akkor is hatályba léphet, ha Malajzia az egyetlen olyan ASEAN-tagállam, amely azt nem ratifikálta. Ebben az esetben a megállapodás Malajzia tekintetében akkor fog hatályba lépni, amint utóbbi ratifikálja azt.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

A fent említettek szerint a megállapodás megtárgyalására a Tanács által a tárgyalások megkezdésére adott felhatalmazás alapján, a Bizottság által a 2015. évi *európai légi közlekedési stratégiájának* folyamánként benyújtott ajánlást követően került sor.

A Bizottság *„Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időtálló pályára állítása”* című közleménye (COM(2020) 789 final) felszólít arra, hogy az Unió váljon a világ összekapcsoltsági központjává. A közlemény kifejti, hogy e cél elérése érdekében „elengedhetetlen a torzulásoktól mentes nemzetközi verseny, a kölcsönösség és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása”. A közlemény azzal a bejelentéssel folytatódik, hogy „a

¹ *Európai légi közlekedési stratégia* – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, 2015.12.7., COM(2015) 598 final.

Bizottság minden közlekedési mód esetében továbbra is elő fogja mozdítani az európai szakmai, szociális, környezetvédelmi és versenyügyi normák alkalmazását [...] az egyes harmadik országokkal fenntartott kapcsolatokban”, valamint „tovább mélyíti a közlekedési kapcsolatokat, többek között a kulcsfontosságú stratégiai partnerekkel [...], és továbbfejleszti kapcsolatait az új nemzetközi partnerekkel, például a gyorsan növekvő és a feltörekvő gazdaságokkal”.

Az ASEAN-tagállamok a világ leggyorsabban növekvő gazdaságai közé tartoznak, és együttesen több mint 650 millió emberből álló piacot képviselnek. 11,2 millió utassal az ASEAN együttesen az Unió tizenharmadik legnagyobb légi közlekedési partnere volt 2019-ben, és komoly növekedési potenciállal rendelkezik. A tagállamok és az egyes ASEAN-tagállamok közötti jelenlegi kétoldalú légiközlekedési megállapodások biztosítanak bizonyos szintű kölcsönös hozzáférést a piacokhoz, ennek mértéke azonban országpáronként továbbra is eltérő. Ezenfelül ezekből a kétoldalú megállapodásokból hiányoznak a liberalizált piacokon előforduló visszaélések elkerülésére szolgáló alapvető elemek, vagyis a tisztességes versennyel, az átláthatósággal vagy a szociális ügyekkel kapcsolatos rendelkezések.

Az EU-ASEAN átfogó légiközlekedési megállapodás az ASEAN tekintetében a fenntartható és intelligens mobilitásra vonatkozó átfogó stratégia azon célkitűzésével foglalkozik, hogy az Uniót a világ összekapcsoltsági központjává változtassa.

Az EU és az ASEAN közötti közvetlen járatok üzemeltetésének megkönnyítésével az EU-ASEAN átfogó légiközlekedési megállapodás hozzá fog járulni a harmadik országbeli csomópontokon áthaladó csatlakozó járatoktól való függőség csökkentéséhez. Ez nemcsak az uniós fuvarozók javát szolgálja, hanem az egyes EU-ASEAN utazások környezeti lábnyomát is csökkenti a repülési útvonalak lerövidítése és a fel- és leszállási műveletek számának csökkentése révén, összhangban a fenntartható és intelligens mobilitási stratégia célkitűzéseivel és az *európai zöld megállapodásról* szóló bizottsági közleménnyel (COM(2019) 640 final).

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A légi közlekedés területén zajló verseny védelméről szóló (EU) 2019/712 rendelet előírja, hogy az annak alapján elfogadott intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk a nemzetközi kötelezettségeket, beleértve e megállapodás rendelkezéseit is.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 100. cikkének (2) bekezdése, összefüggésben 218. cikkének (5) bekezdésével.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A megállapodás rendelkezései a tagállamok és az egyes ASEAN-tagállamok között létrejött, hatályban lévő megállapodások vonatkozó rendelkezéseinek helyébe lépnek. A megállapodás egyenlő és egységes piacra jutási feltételeket teremt egyidejűleg valamennyi uniós légi fuvarozó számára, továbbá az Unió és az ASEAN tagállamai közötti szabályozási együttműködésre és konvergenciára vonatkozó új rendelkezéseket vezet be a légi járatok biztonságos, zavartalan és hatékony üzemeltetése szempontjából alapvető fontosságú területeken. Ezeket az intézkedéseket csak uniós szinten lehet megvalósítani.

A javaslat célkitűzései uniós fellépéssel valósíthatók meg jobban, a következők miatt:

A megállapodás a 27 tagállamra fog vonatkozni, ezért ugyanazon szabályokat alkalmazza megkülönböztetés nélkül, és illetőségre való tekintet nélkül valamennyi uniós légi fuvarozó számára előnyös. A támogatásokkal, a versenyellenes gyakorlatokkal és az átláthatósággal kapcsolatos átfogó rendelkezéseket, valamint az azok érvényesítésére szolgáló szilárd mechanizmusokat foglalja magában, és ezáltal hozzájárul az Unió és az ASEAN-tagállamok közötti, valamint az Unió és más célpontok közötti, az ASEAN-tagállamok érintésével működtetett légi járatok közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez.

A megállapodás emellett valamennyi uniós légi fuvarozó számára kereskedelmi lehetőségeket biztosítana, például a földi kiszolgálás, a járatmegosztás, az intermodalitás és a szabad árképzés területén. A megállapodás szociális kérdésekre vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz az Unió nemzetközi kereskedelmi megállapodásaiba foglalt rendelkezésekkel összhangban, kötelezve a feleket arra, hogy nemzetközi kötelezettségeiknek megfelelően – különösen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) keretében – továbbfejlesszék a szociális és munkaügyi intézkedéseket. Végül, de nem utolsósorban együttműködési keretet hoz létre az Unió és az ASEAN tagállamai között a légi közlekedés környezetre gyakorolt hatásának minimalizálása, és különösen a légi közlekedéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás kezelése érdekében zajló együttműködéshez.

A légi fuvarozók szabadon üzemeltethetnek személy- és teherszállítási szolgáltatásokat az Unió bármely pontjáról az ASEAN-tagállamokba, a megállapodás egységes szabályozási keretén belül; ez a lehetőség ma még nem áll fenn. A légi fuvarozók korlátozás nélkül egyes célpontokon túl is üzemeltethetnek kizárólag áru fuvarozásra szolgáló járatokat, valamint bizonyos gyakorisági korlátozások mellett egyes célpontokon túl is üzemeltethetnek kombinált személyszállítási és áru fuvarozási szolgáltatásokat.

Az Unió és az ASEAN tagállamai között a piaci hozzáférés tekintetében fennálló korlátozások megszüntetése nemcsak új belépőket vonzana a piacra, illetve szolgáltatási lehetőségeket teremtene a nem kellően kiszolgált repülőterek esetében, hanem előmozdítaná az uniós légi fuvarozók közötti konszolidációt is.

- **Arányosság**

Tárgytalan.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Nemzetközi megállapodás.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Konzultációk az érdekelt felekkel**

A tárgyalások során a Bizottság a légiközlekedési értéklánc érdekelt feleivel és a szociális partnerekkel – többek között a szakszervezetekkel – konzultált. Az eljárás során tett észrevételeket figyelembe vették.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

Tárgytalan.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

Tárgytalan.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Tárgytalan.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. cikk felhatalmazást ad a megállapodásnak az Unió nevében történő aláírására, feltételezve annak későbbi megkötését.

A 2. cikk előírja a Tanács Főtitkársága számára a megállapodás – annak későbbi időpontban történő megkötésére figyelemmel történő – aláírására vonatkozó teljes körű meghatalmazás kibocsátását a Bizottság által kijelölt személy vagy személyek részére.

A 3. cikk két nyilatkozatot hagy jóvá, amelyeket az Unió nevében a megállapodás aláírása alkalmából kell megtenni a megállapodás gyors hatálybalépésével, valamint a felek azon szándékával kapcsolatban, hogy a légi járatokat érintő zavarok mérséklése érdekében szoros kapcsolatokat és együttműködést tartsanak fenn a váratlan válsághelyzetekre való reagálás terén.

A 4. cikk a javasolt határozat hatálybalépéséről rendelkezik.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének tagállamai, valamint az Európai Unió és tagállamai közötti átfogó légiközlekedési megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 100. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (5) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2016. június 7-én felhatalmazást adott a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének tagállamai, valamint az Európai Unió és tagállamai közötti átfogó légiközlekedési megállapodásról (a továbbiakban: a megállapodás) az ASEAN-tagállamokkal folytatandó tárgyalások megkezdésére.
- (2) A Tanács 2020. május 26-án egy évvel meghosszabbította a 2016. június 7-i felhatalmazást.
- (3) A tárgyalások 2021. június 2-án sikeresen lezárultak.
- (4) Az ASEAN-tagállamok a világ leggyorsabban növekvő gazdaságai közé tartoznak, légi szolgáltatási piacaik pedig komoly növekedési potenciállal rendelkeznek. A megállapodás célja különösen az Unió és az ASEAN-tagállamok közötti tisztességes verseny biztosítása, a fokozatos piacnyitás elősegítése, valamint az útvonalakhoz és a kapacitáshoz való hozzáférés növelése, ezáltal előnyök biztosítása a fogyasztók és a gazdaság számára.
- (5) Következésképpen a megállapodást – annak későbbi időpontban történő megkötésére figyelemmel – az Unió nevében alá kell írni.
- (6) Annak érdekében, hogy a megállapodás a lehető leghamarabb maradéktalanul biztosítsa a várt előnyöket, a feleknek mielőbb meg kell kötniük azt. E célból a felek a megállapodás aláírásával kapcsolatban várhatóan nyilatkozatot tesznek arról, hogy alkalmazandó törvényeikkel és rendeleteikkel összhangban minden szükséges lépést megtesznek annak érdekében, hogy a megállapodást a lehető legrövidebb időn belül hatályba léptessék. Az Unió nevében teendő ilyen értelmű nyilatkozatot ezért jóvá kell hagyni.
- (7) Emellett a világ országainak a Covid19-világjárványra adott koordinálatlan válaszlépései komoly zavarokat okoztak a légi közlekedési ágazatban. Annak érdekében, hogy jövőbeli válságok esetén elkerülhetők legyenek az ilyen zavarok, jobb koordinációra van szükség az Unió és a kulcsfontosságú nemzetközi partnerek között. Erre tekintettel a tervek szerint a megállapodás aláírásakor a felek nyilatkozatot tesznek, amelyben kifejezik azon szándékukat, hogy a megállapodásban előírt vegyes bizottság keretében szoros kapcsolatokat és együttműködést tartanak fenn a váratlan

válsághelyzetekre, például a Covid19-világjárványra adott válaszokról, azzal a céllal, hogy a lehető legnagyobb mértékben mérsékeljék a légi szolgáltatásokat érintő zavaró hatásokat. Az Unió nevében teendő ilyen értelmű nyilatkozatot ezért jóvá kell hagyni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács jóváhagyja az egyrészt a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének tagállamai, másrészt az Európai Unió és tagállamai közötti átfogó légiközlekedési megállapodás Unió nevében történő aláírását, figyelemmel az említett megállapodás megkötésére.

A megállapodás szövegét e határozat 1. melléklete tartalmazza.

2. cikk

A Tanács Főtitkársága – a megállapodás megkötésére figyelemmel – teljes mértékben felhatalmazza a Bizottság által megjelölt személyt vagy személyeket a megállapodás aláírására.

3. cikk

A Tanács jóváhagyja a megállapodás aláírása alkalmából az Unió nevében teendő nyilatkozatokat.

A nyilatkozatok szövegét az e határozat 2. mellékleteként csatolt nyilatkozatjegyzék tartalmazza.

4. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*